

Şubat/2026

sayı:66

KİTAP

AYRACI

Hakikat Dergisi

Başı rahmet, ortası mağfiret,
sonu cehennem ateşinden
kurtuluş olan 11 ayın sultanı

*Ya Şehr-i Ramazan
Hoşgeldin!*

İçindekiler

3

Berat Kandili

Kur'an Ayı Ramazan

Psikoloji (Ramazan Ayı)

Teravih Namazı

Zümer Suresi

Ubudiah Camii

13

El-Hayy

Hız. Zülkifl

Hız. Zülkifl'in Psikolojik Örneklığı

Bir Sünnet (İftar Duası)

18

Müslüman Küs Kalmaz

Risale-i Nur'dan

Risale-i Nur'dan Vecize

Bir Dava Adamının Notları

Müslüman Bilim Adamı (Kutbüddin Şirazi)

Denizaltının Hız Teknolojisi

Bir Sahabe Umeyr İbni Sa'd (r.a.)

30

Hünnap

Sultan 1. Mustafa

Bir Kısas

Ahtapot

Bir Duâ

Kaza Namazı Takibi

Ramazan Ayı Hedeflerim

03

04

06

08

09

11

12

13

14

16

17

18

20

21

22

24

25

27

29

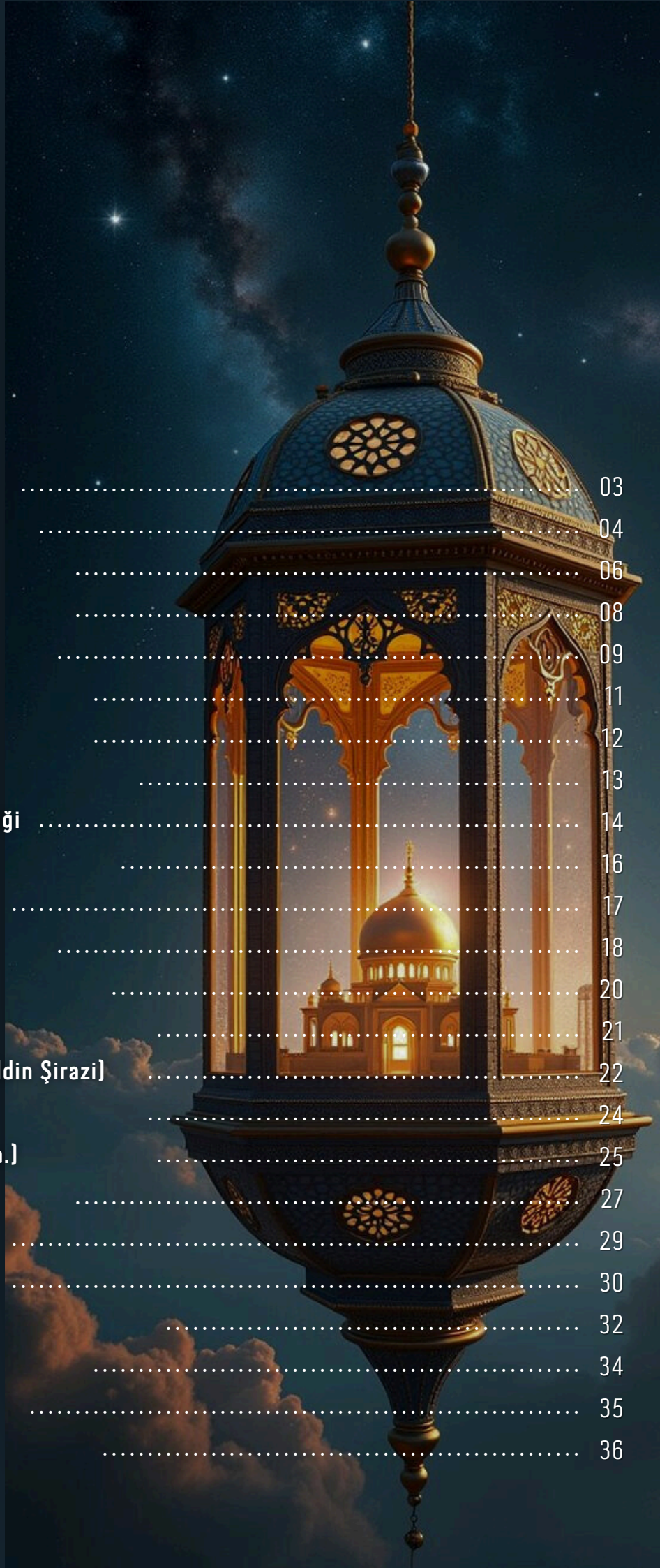
30

32

34

35

36

BERAT

KANDİLİ

Şaban ayının ondördüncü gününü onbeşinci gününe bağlayan gece. Bu geceye, bereketli ve feyizli bir gece olması sebebiyle 'Mübârek'; kulların günahlarının affolunması ve temize çıkmaları sebebiyle 'berat'; kulların ihsana kavuşmaları nedeniyle 'Rahmet', geceyi iyi değerlendiren kulların seçilerek salih kullar arasına alınması sebebiyle 'Berae veya Sakk' adı da verilir.

Bu gecenin beş özelliği vardır:

- 1) Bu gecede önemli işlerin seçimi ve ayırımı yapılır.
- 2) Bu geceyi ibadetle geçirenlere yardımcı olması amacıyla Allah tarafından melekler gönderilir.
- 3) Bu gece bağışlanma ve af gecesidir.
- 4) Bu gecede yapılan ibadetlerin fazileti çok büyüktür.
- 5) Bu gecede Peygamberimize şefaet yetkisinin tamamı verilmiştir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bu geceyi Hz. Âişe validemize tanıtırken şöyle buyurmuştur:

"Bu gece Şaban'ın onbeşinci gecesidir. Allah Teâlâ bu gecede Benü Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınca insanları Cehennem'den kurtarır. Ancak kendisine şirk koşanların, müslümanlara karşı kin ve düşmanlık besleyenlerin, akrabaları ile münasebeti kesenlerin, gururlu ve kibirlilerin, ana-babasına asî olanların ve içki içmeye devam edenlerin yüzüne bakmaz. " (Münziri, et-Tergîb ve't-Terhib, II, 118).

"Şaban ayının yarısı (Berat gecesî) gelince: gecesini namazla, gündüzünü oruçla geçiriniz. Cenâb-ı Allah o gece güneşin batmasıyla dünya göğüne iner ve şöyle der: Benden af dileyen yok mu; onu affedeyim. Rızık isteyen yok mu; rızık vereyim. Şifa dileyen yok mu; şifa vereyim. "

Allah bizi böyle bir gece de affedilen kullarından eylesin..

Kur'ân Ayı

Ramazan

Abdullah ibni Abbas Radiyallâhu Anhümâ rivayet ediyor:

"Resûl-i Ekrem Efendimiz Sallallâhu Aleyhi Vesellem, hayır, iyilik, yardım yapma hususunda insanların en cömerti idi. Ramazan ayında da Cebrail Aleyhisselâmla buluştuğu zaman çok daha cömert davranırdı.

Cebrail her Ramazan gecesi Resulullah Sallallâhu Aleyhi Vesellemle bir araya gelir, tâ ayın sonuna kadar Resulullah Sallallâhu Aleyhi Vesellem ona Kur'ân'ı okur, dinletirdi.

Cebrâil'le buluştuğu günlerde Resulullah Sallallâhu Aleyhi Vesellem hayır-hasehat hususunda esen rüzgârdan daha cömert olurdu." (Beyhakî, 4:305)

Ramazan Kur'ân ayıdır. Kur'ân'ın indiği mevsimdir. Ramazan, kudsiyetini Kur'ân'dan alır. "O (sayılı günler), doğruyu eğriden ayırma, gidilecek yolu bulma konusunda açıklamalar ve insanlara rehber olarak Kur'an'ın indirildiği ramazan ayıdır. Artık içinizden kim bu aya yetişirse onu oruçlu geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, başka günlerden sayısınca tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, güçlük çekmenizi istemiyor. Sayıyı tamamlamanız, size doğru yolu göstermesinden ötürü Allah'ı tazimle anmanız için ve Ő kredesiniz diye (uygun hükümler gönderiyor)." (Bakara S resi, 185) mealindeki  yet bu gerçeği ifade eder.

Ramazan, Allah kelâmının yeryüzüne inmeye başlamasının yıldönümüdür. Diğer vakitlere nazaran bu ayda Kur'ân'la daha çok meşgul olunur. Okunur, dinlenir, mânâsı tefekkür edilir. Kâinata, hâdiselere onun açtığı nurlu pencereden bakılır.

Bizler de bu mübarek hâli düşünerek Kur'ân'la meşgul olursak mânevî payımız o derece artacaktır.

Okurken, sanki Resulullah Sallallâhu Aleyhi Vesellemle birlikte okuyormuş gibi hayâlen o ânı yaşamak; sanki Kur'ân yeni inmiş de ilk defa biz okuyormuşuz gibi bir düşünceye dalmaktır. Dinlerken de sanki Peygamberimiz Sallallâhu Aleyhi Vesellem okuyor da ondan dinliyor, sanki Cebrail Aleyhisselâmdan işitiyor, hattâ Cenâb-ı Haktan duyuyor gibi bir huşû içinde bulunmak, bu hisseyi artıran duygulardır.

Her Ramazan'da cami ve mescitlerde ve evlerde mukabele okunur. Böylece Peygamber Efendimizle Hz. Cebrail'in okuyuş şekilleri taklit edilir ki, kudsî bir hava yaşanır.

Ramazan'da yapılan ibadetlerin sevabı bire bindir. Başka vakitler okunan her Kur'ân harfine bir sevap verilirken, bu ayda sevaplar binleri, on binleri bulur. Kadir Gecesinde otuz bini geçer.

Rabbim bu ayı gereği gibi ihya edebilmeyi nasip eylesin..

RAMAZAN: İmsaktan İftara Nefs-i Mutmainneye Ulaşma Yolculuğu

İLAHİ HUZURDA BİR VAROLUŞ PSİKOLOJİSİ

Receb ile niyet tohumları atılmış, Şaban ile fidanlar sulanmış; Ramazan ise hasat vaktidir. İslami Psikoloji perspektifinden Ramazan, nefsin dünyevi prangalarından sıyrılıp Aşkınlık (Transcendence) boyutuna geçtiği bir süreçtir.

I. Oruç ve Sınırlılık Bilinci: Acziyetten Gelen Güç
Ramazan'ın kalbi olan oruç, sadece fiziksel bir açlık değil, nefsin en temel dürtülerini (yeme, içme...) ilahi bir emirle dizginleme sanatıdır.

Haz Erteleme ve İradenin Gücü: Modern psikolojideki "haz erteleme" (delayed gratification) yeteneği, İslami literatürde Sabır olarak karşılık bulur. Oruç, nefsin "şimdi ve burada" olan arzularına hayır diyebilme gücünü pekiştirir. Bu durum, bireyin dürtüsel davranışlarını kontrol etmesini sağlar ve onu bağımlılıklardan özgürleştirir.

Acziyetin İdraki ve Tevazu: Oruç tutan birey, bir bardak suya muhtaç olduğunu fark ederek kendi sınırlılığını (acziyetini) idrak eder. Bu idrak, kibri yıkarak yerine Tevazu ve Mahviyet (alçakgönüllülük) getirir. Psikolojik açıdan bu, narsistik benliğin yerini fitrata uygun, mütevazı bir benliğe bırakmasıdır.

II. İtikâf ve Zihinsel Temizlenme: Dünyanın Gürültüsünden Huzura
Ramazan'ın son on gününde yoğunlaşan ibadetler ve özellikle İtikâf, manevi temizlenme sürecidir.

İnziva ve Tefekkür: İslami Psikolojide kalbin meşguliyetlerinden arınması için Halvet (yalnızlık) önemlidir. Ramazan'daki bu içsel yolculuk, bireyin zihnindeki dış gürültüyü susturarak "iç sesine" ve "Allah ile olan bağına" odaklanmasını sağlar. Bu süreç, yoğun stres ve bilgi kirliliği altında ezilen modern insan için bir zihinsel yenilenme dönemidir.

Hedef Nefs-i Mutmainne'ye Ulaşmak: Kur'an'ın bu ayda inmiş olması ve yoğun tilavet (mukabele), zihnin vahiyle yıkanmasıdır. Bu manevi atmosfer, nefsi sükûnete erdirir. Artık kişi, olaylar karşısında savrulmayan, ilahi takdire rıza gösteren bir Eminlik ve Huzur haline (Mutmainne) kavuşmuş kişiliğe daha çok yaklaşır.

III. Toplumsal Şifa: Cemaat ve İnfak Psikolojisi Ramazan, "ben" merkezli bir hayat anlayışından "biz" merkezli bir hayat anlayışına geçişin zirvesidir.

Ait Olma ve Cemaat Ruhu: Teravih namazları ve iftar sofraları, bireyin bir topluluğa ait olma ihtiyacını karşılar. Bu sosyal destek, yalnızlık hissini ortadan kaldırır ve toplumsal dayanışma bilincini (Uhuvvet/ Kardeşlik) pekiştirir.

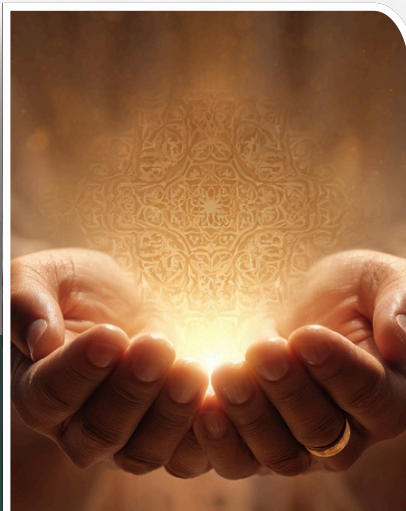
İnfak ve Mutluluk Hormonları:

Zekât ve sadaka-i fıtır, mülkiyet hırsını tedavi eder. Başkasına yardım etmenin verdiği manevi tatmin, İslami Psikolojide kalbin şifası olarak görülür.

Paylaşmak, cimriliğin getirdiği katılığı yumuşatır ve kalbe bir genişlik (inşirah) verir.

Sonuç

Ramazan ayı, nefsin katmanlarını bir bir soyarak özdeki temiz ruhu (fıtratı) ortaya çıkarma ayıdır. Oruçla disipline edilen irade, Kur'an ile aydınlanan zihin ve infak ile yumuşayan kalp, bireyi Selâmet-i Kalb (esenliğe kavuşmuş bir gönül) seviyesine taşır. Ramazan sonunda ulaşılan "Bayram", aslında büyük bir nefis mücadelesinin sonunda Allah tarafından kullarına verilen bir ikramdır.

Teravîh

N A M A Z I

"Teravîh" kelimesi Arapça, "Terviha"nın çoğuludur ve "oturmak, istirahat etmek" anlamına gelmektedir. Teravîh namazı, kadın erkek her müslüman için sünnet-i müekkededir. Teravîh, orucun sünneti değil, vaktin sünnetidir. Bir mazereti dolayısıyla oruç tutamayanlar da teravîh namazı kılarlar.

Ramazan ayında diğer zamanlarda olmayan bir ibadet vardır ki, bu, gündüz oruçla melekliğe, ruhaniliğe açılan insanların, geceleyin cemaat hâlinde Allah'a kulluk borcu olarak eda ettikleri teravîh namazıdır. Teravîh namazı, İslâmî şeaîrden kabul edilmiştir. Şeaîr, Müslümanlığın sembolleri, bir yerin Müslüman diyarı, bir toplumun Müslüman toplumu, bir ferdin de Müslüman olduğunu gösteren alâmetlerdir; ezan , Cuma ve bayram namazları , Kurban kesmek gibi. Bu bakımdan, şeaîrin sünnet olanları, şahsî farzlardan daha öte bir değere sahiptir.

Ebû Hureyre'nin naklettiği bir hadise göre Resulullah (s.a.s), Ramazan gecelerini ihya etmeyi teşvik etmiş, fakat bunu kesin olarak emretmemiştir. Bu konuda; "Her kim inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek Ramazan'ı ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır" (Buharî, Müslim, İbn Mace, Tirmizî) diye buyurmuştur.

Abdurrahman b. Avf'ın naklettiği bir hadiste Hz. Muhammed (s.a.s): Şüphesiz Allah Ramazan orucunu farz kıldı. Ben de Ramazan gecelerini ihya etmeyi sünnet kıldım. Her kim inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek Ramazan'ı oruçla, gecelerini namazla ihya ederse, anasından doğduğu gün gibi günahlarından temizlenmiş olur" buyurmaktadır. (İbn Mâce, , İbn Hanbel).

"Resulullah (s.a.s) Ramazanda mescitte gece bir namaz kıldı. Sahabenin çoğu da onunla birlikte o namazı kıldı. İkinci gece yine aynı namazı kıldı. Bu kez O'na tabi olarak aynı namazı kılan cemaat daha fazla oldu. Üçüncü gece Hz. Muhammed (s.a.s) mescit'e gitmedi. Orayı dolduran cemaat onu bekledi.

“

Resulullah (s.a.s) ancak sabah olunca mescide çıktı ve cemaata şöyle buyurdu:

"Sizin cemaatla teravîh namazını kılmaya ne kadar arzulu olduğunuzu görüyorum. Benim çıkıp, size namazı kıldırırmama engel olan bir husus da yoktu. Ancak ben size, teravîh namazının farz olmasından korktuğum için çıkmadım" (Buharî, Teheccud, 57).

ZÜMER

Suresi

Mekke döneminde inmiştir. 75 âyettir.

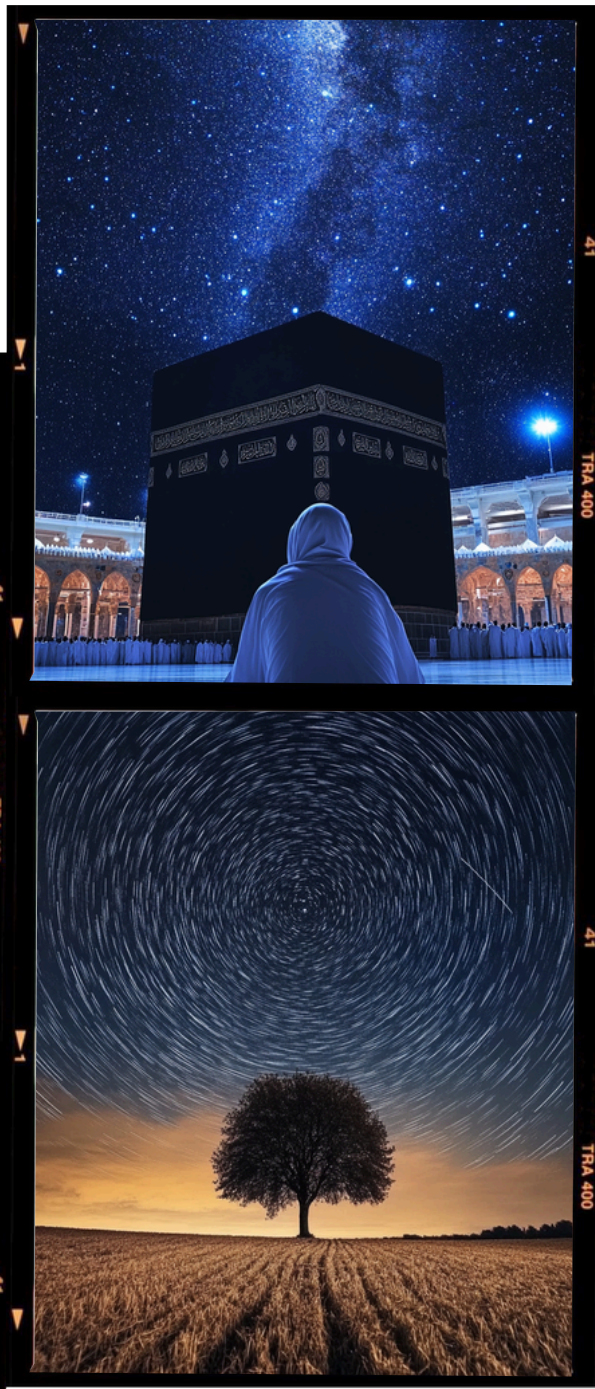
Sûre, adını 71 ve 73. âyetlerde geçen "Zümer" kelimesinden almıştır. Zümer; zümreler, gruplar demektir.

Sûrede başlıca, göklerde ve yerde Allah'ın birliğini gösteren deliller, mü'minlerin cennete, kâfirlerin cehenneme sevk edilecekleri konu edilmekte; kullar, ölüm gelip çatmadan Allah'a yönelmeye çağrılmaktadır.

Sûrenin temel konusu Allah ve âhiret inancıdır. Bu çerçevede hiçbir şeyin Allah'a ortak ve denk tutulamayacağı, O'nun mutlak ve eşsiz yaratıcı olduğu, bu sebeple insanın her durumda O'na yönelip bağlanması gerektiği belirtilmekte; bu şekilde inanan ve yaşayanların ulaşacağı âhiret nimetlerine ve cennet hayatına dair bilgi verilmekte; inkârcıların olumsuz duygu ve davranışları değerlendirilmekte; bunların kötü sonuçları hakkında uyarıda bulunmaktadır. Her şeye rağmen Allah'ın rahmetinden ümit kesilmesinin doğru olmadığı, çünkü Allah'ın, dönüş yapıp kendisine yönelenlerin bütün günahlarını bağışlayacağı müjdelanmekte ve insanlar, âhiret azabıyla yüz yüze gelmeden önce, fırsat eldeyken inançlarını ve yaşayışlarını düzeltmeye çağırılmaktadır. Sûre, müminlerin âhiret mutluluğunu tasvir eden âyetlerle son bulmaktadır.

Hiz. Âişe, Resûlullah'ın genellikle her gece yatmadan önce Zümer ve Benî İsrâil (İsrâ) sûrelerini okuduğunu söylemiştir (Tirmîzî, "Sevâbü'l-Kur'ân", 21).

ZÜMER Suresi

Biz bu kitabı sana gerçeğin bilgisi olarak indirdik; öyleyse içten bir inanç ve bağlılık göstererek sadece Allah'a ibadet et.

2. Ayet Meali

Ubudiah Camii

Malezya

Dünyanın en iyi mimariye sahip camileri arasında zikredilen bu caminin yapımına Malezya'nın Kuala Kangsar kasabasında 1913 yılında başlanmış, 4 yıllık inşaat sürecinin ardından 1917 yılında ibadete açılmıştır.

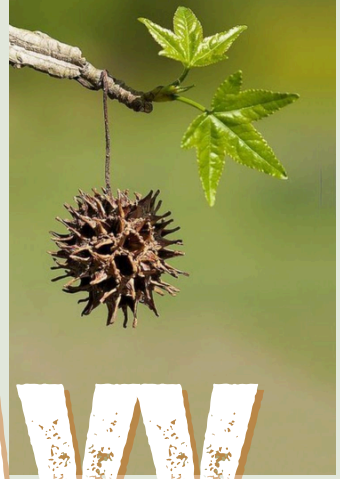
Ubudiah camii mimarisinde en dikkat çekici özellik altın sarısı kubbeleridir.

Gotik tarzda inşa edilmiş olan Ubudiah Camii, altın rengindeki kubbeleriyle hem yakından hem de uzaktan büyüleyici bir manzaraya sahiptir.

Camiinin yapılış hikâyesi Perak Sultanı'nın hastalığına dayanmaktadır. Sultan'ın hastalıktan kurtulduğuna şükür etmek istemesi üzerine yapılmasına karar verilen Ubudiah Camii, iç ve dış mekânlarının sahip olduğu harika görselliğinden dolayı ziyaretçilerinin de büyük beğenisini kazanmıştır.

Ubudiah Camii'nin yapımı esnasında birçok zorlukla karşılaşmıştır. 1913 yılında yapımına başlanan Ubudiah Camii'nin yapımı, nihayet çeşitli zorluklardan sonra 1917 yılında tamamlanabilmiştir.

EL HAYY

Allah Hayydir. Ezeli ve ebedi bir hayatla daima diri olandır. O'nun hayatı, ezeli ve ebedidir, zatîdir, fena ve zevalden münezzehtir. Allah'ın kudsi mahiyeti varlıkların mahiyetine benzemediği gibi, mukaddes hayatı da bizlerin hayatına benzemez. Zira ezeli ve ebedi hayatla daim olan ancak odur. İnsanlar, cinler, melekler, hayvanlar ve bitkilerin hayat tabakaları Onun ezeli ve ebedi hayatına nisbetle gayet zayıf bir gölge hükmündedir.

Daimî hayat sahibi olan ancak O'dur. O'ndan başka ilâh yoktur. Onun için dini halis kılarak O'na, hep O'na yalvarın. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Mü'min: 40/65.

Tüm varlıklar hayatlarıyla Allah'ın Hayy olduğuna şehadet ederler öyle de ölümleriyle de o hayatın daimi ve sonsuzluğuna şehadet ederler. Çünkü tüm varlıklar öldükten sonra arkalarından yine kendileri gibi hayata mazhar olan canlıların gelmesi gösteriyor ki daimi ve sonsuz bir hayat sahibi var ki devamlı bir surette hayatı tazelandiriyor.

Bu ismi şerif hayat sahibi olan varlıklarda tecelli ettiği gibi hayat sahibi olmayan varlıklarda da tecelli etmektedir. Evet, o varlıklar her ne kadar hayat sahibi olmasa da yaptıkları hikmetli ve menfaatli işler perde arkasında hayat sahibi bir zatın varlığını akıl gözüne göstermektedirler.

H3. ZÜLKİFL

Benî İsrâîl peygamberidir. Elyesa' – aleyhisselâm-’ın amcasının oğludur.

Rivâyetlere göre, ismi Bişr olup Zülkifl lakâbıdır. Bu lakab, kendisine Elyesa' aleyhisselâm'dan sonra, dînin emirlerini İsrâîloğulları'na bildirmeye kefîl olup, bir de zamanındaki peygamberlerin amellerini işleyip kat kat sevâba nâil olduğu için verilmiştir.

Nitekim Arapça'da "zü" sâhip, "kifl" de kefâlet (kefillik), nasîb, kısmet, kat (misil) gibi mânâlara gelir.

Bu lakap ile, dünyevî zenginlik ve kısmetler değil, üstün kişilik husûsiyetleri ve âhiretteki yüksek dereceler kastedilmektedir.

Hız. Zülkifl (as) Sabır, Sorumluluk ve İstikrar

Hız. Zülkifl (as), Kur'ân'da sabırla anılan

peygamberlerdendir. Rivayetlerde, ağır sorumluluklar üstlendiğı, halkı arasında adaletle hükmettiğı ve zor şartlar altında görevini terk etmediğı ifade edilir. Onun hayatı, süreklilik gerektiren bir sabrın örneğidir.

Psikolojik Etki: Bu tutum, psikolojide duygusal dayanıklılık ve istikrar kavramlarıyla ilişkilidir. Hız. Zülkifl'in (as) örnekliliğı, bireyin uzun süreli stres ve yük altında dahi görev bilincini koruyabileceğini gösterir.

Öfke Kontrolü ve Duygusal Düzenleme

Hız. Zülkifl (as), insanlar arasındaki anlaşmazlıklarda aceleci ve sert davranmamış, öfkesini kontrol ederek adaletle hükmetmiştir. Bu, onun güçlü bir iç dengeye sahip olduğunu gösterir.

Psikolojik Etki: Öfke kontrolü ve duyguları düzenleyebilme becerisi, sağlıklı kişilik gelişiminin temel unsurlarındandır. Hız. Zülkifl'in (as) yaklaşımı, bireyin dürtülerini yönetebilmesinin ruh sağlığını koruyucu etkisini ortaya koyar.

Görev Ahlakı ve Öz Disiplin

Hız. Zülkifl (as), verdiği sözlere sadık kalmış, kendisine emanet edilen görevleri ihmal etmemiştir. Bu yönüyle güvenilirlik ve sorumluluk ahlâkının sembolüdür.

Psikolojik Etki: Öz disiplin, bireyin hedeflerine ulaşmasında belirleyici bir faktördür. Hz. Zülkifl'in (as) hayatı, içsel denetim mekanizması güçlü bireylerin hem kendileriyle hem toplumla daha sağlıklı ilişkiler kurabildiğini gösterir.

Adalet Duygusu ve Vicdan

Toplum içinde adaletle hükmetmesi, Hz. Zülkifl'in (as) güçlü bir vicdan ve ahlâk bilincine sahip olduğunu ortaya koyar. O, kişisel duygularını kararlarına yansıtmamıştır.

Psikolojik Etki: Vicdan gelişimi, bireyin doğru yanlış ayrımını sağlıklı yapabilmesini sağlar. Adalet duygusu güçlü bireylerde suçluluk ve iç çatışma daha az görülür; bu da psikolojik dengeyi destekler.

Sabırla Olgunlaşma Hz. Zülkifl (as)'ın hayatında mucizevî olaylardan çok, istikrarlı bir ahlâk ve süreklilik ön plandadır. Bu yönüyle sessiz ama derin bir olgunluğu temsil eder.

Psikolojik Etki: Sabırla olgunlaşmak, bireyin ani tepkiler yerine uzun vadeli düşünmesini sağlar. Bu, psikolojik sağlamlık ve ruhsal denge için temel bir beceridir. Hz. Zülkifl'in (as) kıssası, "istikrarın da bir erdem" olduğunu öğretir.

İftar Duası Sünnettir

Efendimiz (S.A.V.) Nasıl Dua Ederdi

Oruç, sadece aç kalmak değil; sabırla, niyetle ve ibadetle geçirilen bir kulluk hâlidir. Bu ibadetin zirve anı ise iftardır. İşte bu anda Resûlullah Sallallâhu Aleyhi Vesellem'in dilinde şu dua olurdu:

**"Allahümme leke sumtû ve alâ rızkıke eftartü."
(Ey Allah'ım! Senin için oruç tuttum ve Senin rızkınla orucumu açıyorum.)
(Ebû Dâvud, Savm: 22)**

Bu kısa ama derin anlamlı dua, iftar vaktinde Allah'a yönelmenin, şükrün ve teslimiyetin bir göstergesidir. Efendimiz'in bu duasını okuyarak iftar açmak, sünnettir ve kalbimize huzur, soframıza bereket getirir. İftar anı, duanın reddedilmediği vakitlerden biridir. Bu vakti dua ile değerlendirelim.

Müslüman KÜS KALAMAZ

Bilir ki, kırıgınlıkları uzatmak kalbi karartır, kardeşliğı zehirler. Küs kalmak nefsin hoşuna gider, ama kalbin huzurunu alır götürür. Bu yüzden Müslüman küs kalamaz!

Çünkü dargınlık şeytanın en sevdiği mesafedir... Resûlullah ﷺ bu konuda çok net konuşmuştur:

“Kin gütmeyin, birbirinize haset etmeyin, küsüp sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun! Bir müslümanın din kardeşiyle üç günden fazla dargın durması helâl değildir. Birbiriyle küsenler içinde en hayırlı olan ilk defa selâm verip barışandır” (Buhârî, “Edeb”, 62)

Kur'an'da şöyle buyrulur:

“İçinizden hayra çağıran, iyiliğı emredip kötülüğı meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.”

(Âl-i İmran, 3/104)

Ramazan-ı şerifteki oruç, hakiki ve hâlis, azametli ve umumî bir şükrün anahtarıdır. Çünkü sair vakitlerde mecburiyet tahtında olmayan insanların çoğu, hakiki açlık hissetmedikleri zaman, çok nimetlerin kıymetini derk edemiyor. Kuru bir parça ekmek, tok olan adamlara, hususan zengin olsa ondaki derece-i nimet anlaşılmıyor. Halbuki iftar vaktinde o kuru ekmek, bir mü'minin nazarında çok kıymetli bir nimet-i İlahiye olduğuna kuvve-i zaikası şahadet eder. Padişah'tan tâ en fukaraya kadar herkes, ramazan-ı şerifte o nimetlerin kıymetlerini anlamakla bir şükr-ü manevîye mazhar olur.

Hem gündüzdeki yemekten memnûiyeti cihetiyle "O nimetler benim mülküm değil. Ben bunların tenavülünde hür değilim, demek başkasının malıdır ve in'amıdır. Onun emrini bekliyorum." diye nimeti nimet bilir, bir şükr-ü manevî eder.

İşte bu suretle oruç, çok cihetlerle, hakiki vazife-i insaniye olan şükrün anahtarı hükmüne geçer.

(Mektubat - Risale-i Nur)

Risaleden Vecize

■ "Madem iman gibi hadsiz derecede kıymetdar bir nimet bizde vardır;

– ihtiyarlık da hoştur, hastalık da hoştur, vefat da hoştur."

(Lem'alar)

Bir Dava **Adamının** **Notları**

Merhametsizliđi
körükleven,
hürmetsizliđi
alevlendiren öfke
zamanında, hürmet ve
muhabbet
gösterebilmek, cennet
mekân kimselerin güzel
meziyetlerindendir.

KUTBÜDDİN ŞİRÂZİ

Günümüzde bizler bir alanda uzmanlaşmak için uzun çabalar sarf ederken, geçmiş yüzyıllarda yaşayan Müslüman alimler, bir beden içinde onlarca insanı taşır gibi birçok alanda gerçekleştirebildikleri uzmanlıklarıyla bugünün insanını hayrete düşürmektedir. Bu isimlerden biri de astronomi, matematik, tıp, optik, felsefe ve dini alanlarda önemli çalışmalar yapmış İranlı Müslüman alim Kutbüddîn Şîrâzî'ydî. Hayatını ilme adan Şîrâzî, bilim tarihimizde birçok yeniliğin öncüsü oldu.

İsmi, Mahmûd bin Mes'ûd bin Muslih el-Fârisî eş-Şîrâzî olup, lakabı Kutbüddîn'dir. 1236 (H. 634) senesi Safer ayında Şîrâz'da doğdu. Hafızası çok kuvvetli olan Kutbüddîn Şîrâzî, önce fen âlimi ve tabib olan babasından ilim öğrendi. Amcasından ve daha sonra da Zeki el-Berkeşâî Şems-ül-Ketbî'den tıp bilgileri öğrenerek tabib oldu. Nâsireddîn Tûsî'den de matematik ve astronomi ilimlerini öğrendi.

Kutbüddîn Şîrâzî, ilim aşkı ile pek çok ülkeleri gezdi, İran, Irak, Suriye ve Anadolu'ya gitti. Sivas ve Malatya civarında bulundu ve kadılık yaptı. Oradan Şam'a elçi olarak gönderildi. Daha sonra Tebriz'e yerleşerek aklî ve naklî ilimlerde ders verdi. Çok talebe yetiştirdi. Zarîf ve latîfeci idi. Dimaşk'de ders okuttu. Fakirleri gözetir, cemâatle namaza önem verirdi. Zamanın âlimleri ona, büyük âlim mânâsına gelen Şârih-ul-allâme dediler. Şîrâzî, 1311 (H. 710) senesi Ramazân-ı şerîf ayında Tebriz'de vefat etti. Zehebî onun hakkında; "Kutbüddîn eş-Şîrâzî'nin itikadî düzgün ve kuvvetli olup, Kur'ân-ı kerîmin çok okunmasını söylerdi. Kendisi medh olunduğu zaman tevazu gösterir ve; "Keşke ben, Resûlullah'ın yaşadığı zamanda yaşasaydım da, kör ve sağır olsaydım. Belki Resûl-i ekremin mübarek nazarı bana rastlardı" derdi. Güzel huylu idi. Talebeleri ona çok hürmet ve saygı gösterirlerdi" demektedir.

Şîrâzî, bir filozof ve din âlimi olmanın ötesinde İslâm bilim tarihinin önemli bir şahsiyeti olarak da şöhrete sahiptir. Matematik, optik, coğrafya, fizik ve özellikle astronomi alanlarında yaptığı çalışmaların kayda değer yankıları görülmüştür. Onun matematiğe karşı ilgisi, daha ziyade o dönemde bu alanın alt disiplinleri olarak düşünülen astronomi ve optik dolayısıyla olmuştur. Bununla birlikte matematik araştırmalarına metafizik bir anlam da katmış, bu ilimde derinleşmeyi metafizik ve irfan alanında yapılacak araştırmaların bir zihnî hazırlığı olarak değerlendirmiştir. Pisagorcu bakış açısını hatırlatan bu yaklaşıma göre matematik çalışmak, metafiziğin soyutluk derecesi yüksek kavramlarını tasavvur için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Şîrâzî, İbnü'l-Heysem'den sonra nisbeten ihmale uğrayan optik alanında getirdiği yeni bakış açısıyla bu ilmin İslâm dünyasında yeniden canlanmasına yol açmıştır. İşrâkî felsefenin ışık kavramını merkezileştiren ve onu varlık kavramıyla özdeş sayan ana fikirleri, onun optik konusuna yepyeni bir heyecan ve anlayışla yaklaşmasına yol açmış olmalıdır.

Her ne kadar bu alanda müstakil bir eser yazmadıysa da Nihâyetü'l-İdrâk'inde konuya ayırdığı bölümler ufuk açıcı olmuştur. Özellikle gök kuşağı hadisesini açıklama yolunda yaptığı çalışmalar önemlidir. Işık ışınının yağmur damlasında iki defa kırılıp bir defa yansımalarıyla gök kuşağı renklerinin oluştuğunu ilk defa doğru olarak açıklayan Şîrâzî'nin bu alandaki diğer başarısı, İbnü'l-Heysem'in ünlü eserine Tenkihu'l-menâzir adıyla ciddi bir şerh yazmış olan Kemâleddin el-Fârisî gibi bir optik dehasını yetiştirmesinde yatmaktadır. Nihâyetü'l-İdrâk adlı eserinde coğrafyaya dair meselelerin, başta Bîrûnî olmak üzere eski müslüman coğrafyacılarının çalışmaları ışığında ele alındığı görülmektedir.

YUNUS - balığından ilham alınan

DENİZALTI'NIN

Hız teknolojisi

Yunusların mekik biçimindeki vücut yapıları onlara büyük bir hızla hareket yeteneği kazandırmaktadır. Ancak bilim adamları balığın bu kadar hızlı gitmesinde büyük bir rol oynayan başka bir yapı daha keşfettiler:

Yunus derisi üç katmandan oluşur. Dıştaki katman ince ve çok esnektir; içteki katman kalındır ve bu katmana plastik kıllı bir fırça görünümünü sağlayan esnek kıllardan kuruludur. Katmanların üçüncüsü olan ortadaki ise süngerimsi bir maddeden yapılmıştır. Son hızla yüzen yunus balığına etki edebilecek ani bir basınç iç katmanlara iletilerek söndürülür. Alman denizaltı mühendisleri, dört yıllık bir araştırmadan sonra bu özelliğe sahip sentetik bir kaplama yapmayı başardılar. Söz konusu kaplama iki kauçuk tabakadan oluşuyor ve tabakalar arasında yunusun deri hücrelerine benzeyen kabarcıklar bulunuyordu. Bu kaplamaların kullanıldığı denizaltıların hızlarında % 250 oranında bir artış görüldü. Kısacası, yunusun derisindeki bu kusursuz sistem, insan aklının kendi başına kurabileceği bir tasarım değil; Allah'ın yaratmadaki eşsiz sanatının bir yansımasıdır. İnsan, denizaltı yapımında ondan ilham alırken

aslında farkında olmadan "En güzel tasarım Allah'ındır" hakikatini kabul etmiş olur.

Yunusun derisinde gizlenen bu hikmetli düzen, Rabbimizin ilim ve sanatının denizlerdeki sessiz bir imzasıdır.

UMEYR İBN-i

Sa'd (r.a.)

Umeyr ibni Sa'd, bebek yaşta babadan yetim kaldı. Annesi, Culas İbni Suveyd adında Evs kabilesine mensup bir zenginle evlendi. Umeyr bu ailede büyüdü. Culas ona baba şefkatini aratmadı. Umeyr de onu babası gibi sevdi ve hürmet etti. Beraberce mescide gidip gelirlerdi. Annesi buna çok sevinirdi. Çocuğun gönlünün Peygamber sevgisiyle dolmasını isterdi. Küçük Umeyr o sevgiyle büyüyordu.

O, çocuk yaşta Rasulullah'a (sav) tam teslim olmuştu. Onun sevgisini geçici sevgilere değişmemişti. İman konusunda titizdi. Dininde samimiydi. Gençliği de böyle geçti. Ömrünü bu aşk ve ihlasla, Allah ve Resulü yoluna dünyalık her şeyini, hatta canını verebilecek bir iman vecdi içinde geçirdi. Hz. Ömer (r.a.) devrinde Humus'a vali tayin edildi.

Umeyr İbni Sa'd (r.a.) Humus'ta bir yıl kaldı. Halifenin emri üzerine Medine'ye döndü. Hz. Ömer (r.a.) onu tekrar Humus'a göndermek istediye de o ailesinin bulunduğu köye gitmek üzere izin istedi. Halifenin izniyle gitti. Bir müddet sonra Hz. Ömer (r.a.) ona misâfir gönderdi. Üç gün yanında kalan misâfirine her gece bir arpa ekmeği ikram edebildi. Dünyalık olarak bir şey biriktirmemişti. Valilik onu değiştirmemişti. Halife'nin gönderdiği dinarları dahî almak istemedi. Fakat ailesinin ısrarı üzerine aldı. Ertesi gün yine kendine harcamadı. Çevresinde daha muhtaç durumda olanları buldu ve onlara dağıttı.

İşte iman nuruyla kalbleri parlayan yiğitler!.. Yıldız insanlar!.. İhtiyaçları olsa bile kardeşini kendine tercih edenler!.. Mal ve çocukların fayda vermediği o güne hazırlananlar!.. O dehşetli günde faydalanmak üzere infak edenler, dağıtanlar... O gün biçmek için ekenler!.

Umeyr İbni Sa'd (r.a.) Hz. Ömer (r.a.) devrinde vefat etti. Ahirete, dünyalık bir şey bırakmadan göçtü.

HÜNNAP

Hünnap, Güney Asya ve Doğu Asya ve Türkiye'ye özgü yuvarlak veya oval şekilli küçük bir meyvedir.

Ülkemizde çiğde veya innap olarak da bilinir. Hünnap meyvesi 3.000 yılı aşkın süredir tüketilmekte ve geleneksel tıpta kullanılmaktadır. Lif ve antioksidan açısından zengin, düşük kalorilidir.

Hünnap meyvesi, kırmızı hurma olarak da adlandırılmasına rağmen, her zaman kırmızı renkte değildir. Taze iken kahverengi-yeşilimsi, olgunlaştıkça koyu kahverengiye döner. Hafif tatlı, elma-hurma arasında bir aromaya sahiptir.

İlkbaharda açan, sarıçiçekli dikenli bir ağaçtır. Meyveleri yüksek miktarda A, C ve B vitamini içerir. Ayrıca fenolik bileşikler, triterpenler ve flavonoidler açısından da zengindir.

Diyabet, obezite, cilt enfeksiyonları, sindirim sistemi hastalıkları gibi çeşitli hastalıkların tedavisinde faydalıdır.

Hünnap uyku problemlerinden kanser tedavisine kadar birçok alanda kullanılabilir. Hünnap meyvesinin iyi geldiği sorunlar arasında şunlar yer alır:

- **Uykusuzluk, stres ve kaygı gibi psikolojik sıkıntılar**
- **Karın ağrısı, gaz sancısı, kabızlık gibi sindirim sorunları**
- **Halsizlik, yorgunluk grip, soğuk algınlığı ve viral enfeksiyonlar cilt tahrişleri ve cilt enfeksiyonları**
- **Yüksek tansiyon ve dolaşım sorunları**
- **Yüksek kan şekeri**

Sultan

1. MUSTAFA

15. Osmanlı padişahı ve 94. İslâm halîfesi olan Sultan 1. Mustafa, 1591'de Manisa'da doğmuştur. Babası Sultan 3 Mehmed, annesi Halime Sultan'dır.

Sultan 1. Mustafa'nın tahta çıkmasının tarihî yönden ehemmiyeti, ona dek saltanatın hep babadan oğula ekberiyyet esasına göre devam ederken onunla birlikte ilk kez bir pâdişâhın (1. Ahmed) saltanâtının sona ermesinden sonra kardeşiyle devam etmiş olmasıdır. Benzer durum ilerleyen dönemlerde birçok kez tekrarlanacak, ölen pâdişâhların ardından saltanât kardeşlerle veya yeğenlerle devam edecektir.

Sultan 1. Mustafa da diğer şehzâdeler gibi, pâdişâhlık vasfını hâiz bir şekilde özel olarak yetiştirilmiştir. Buna rağmen kendisi devlet meselelerine pek ilgi duymadığını belirtmiş ve saltanât iddiasında olmadığını pek çok kez dile getirmiştir.

Sultan 1. Mustafa'nın silâh, tüfek, ok, yay ve kalkan gibi askerî techizât konusunda hassas olduğu, bunların üretimini ustalara bahşış vermek suretiyle desteklediği ve Tophane'ye gitmek suretiyle orada tâlim atışları yaptırıp bunları ilgiyle takip ettiği ve gemilerin durumunu inceleyip tersanenin ahvâlini teftiş ettiği, Sultan 1. Mustafa'nın icraatları konusunda bize ulaşmış bilgilerdir.

Onun döneminde ilmî alanda ve bilim alanında pek çok gelişme yaşanmış, bu gelişmelerin onun bu müesseseleri desteklemesine bağlı olarak gerçekleştiği söylenmiştir. Zira döneminde pek çok önemli ilim adamı yaşamış ve önemli eserler bırakmışlardır. Meşâyih'a son derece hürmet edip yardımında bulunduğu, düşkünleri gözetme hususunda da özenli olduğu bize haber verilmiş olan diğer hususlardır.

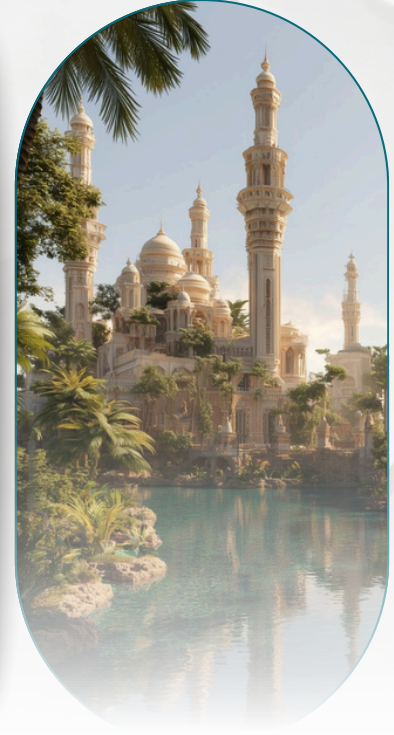
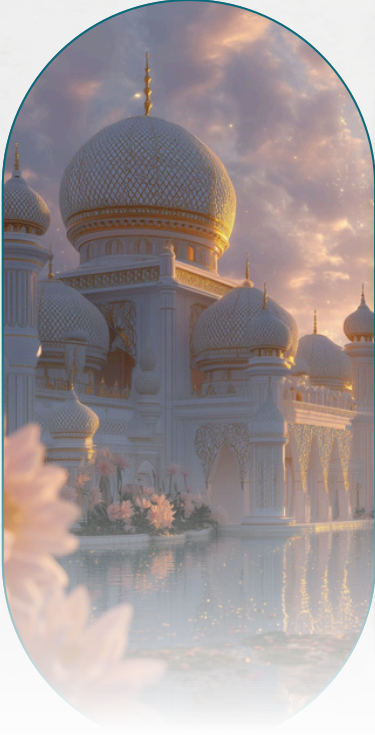
20 Ocak 1639'da Topkapı Sarayında vefât eden Sultan 1. Mustafa, o dönemde mevcut olan hazîrelerin vefât ettiği sıralarda dolu olması sebebiyle, Ayasofya'nın önüne defnedilmiştir. Burası Sultan İbrahim'in de vefâtını müteakip aynı yere defnedilmesinin ardından türbeye dönüştürülmüştür.

KABİR ESKİMEYEN SARAYDIR

Bir gün İbrahim Bin Edhem Hazretlerinin de hazır bulunduğu bir mecliste bir zat:

Şu saraylar ne muhteşem saraylardır, diyerek yapılan evleri gösterdi. Asıl saray bu değil, kabir sarayıdır. Çünkü bunlar eskir, harap olup gider ama kabir sarayları eskimez. Kabirden Murad ise kabrin taşı toprağı değil, manevi varlığıdır, dedi.

Bu mecliste, o muhteşem saraylarda oturan bir de paşa vardı. İbrahim Bin Edhem Hazretlerinin kim olduğunu bilmeden:
– Bu sofular da her şeye bir kulp takar, diyerek tokat vurdu. İbrahim bin Edhem Hazretleri hiç karşılık bile vermeden çekip gitti.

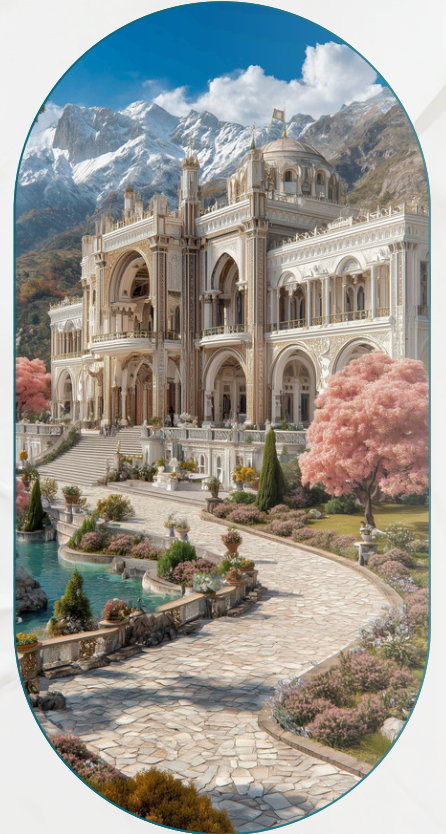
Biraz sonra bu hadiseye şahit olanlar:

- Sen ne yaptın. O senin tokat vurduğun adam eski Belh Sultanı İbrahim bin Edhem'dir. O Allah için, tacını, tahtını terk eylemiştir, dediler.

Hata ettiğini anlayan paşa, İbrahim bin Edhem Hazretlerini bularak:

Hakkını helal et. Ben hata ettim, dediğinde, İbrahim bin Edhem Hazretleri:

Asıl sen hakkını helal et. Çünkü bana tokat vurmakla, senin belki elin ağrımıştır. Biz ise böyle şeylerden zevk alırız, dedi.

AHTAPOT

Herkese kocccamaan bir Selamun aleyküm. Nasılsınız bakalım sevgili Kitap Ayracı dergisi okurları. Beni soracak olursanız pek bir iyiyim, keyfim tıkırında hamdolsun. Derginin bu bölümün de beni misafir ettiğinize göre kendimi siz değerli okurlara tanıtmam gerekiyor sanırım. E lafı uzatmadan başlıyım o halde.

Ben denizlerin sessiz ama çok özel canlılarından biriyim. Beni tanıdıkça, beni var eden Allah'ın kudretine bir kez daha hayran olacaksınız.

Ben bir ahtapotum. Allah bana üç kalp vermiş ve mavi renkli bir kan ile yaratmış. Vücudum çok esnektir. Kılçığım ya da kabuğum yoktur. Rabbim bedenimin büyük kısmını kaslardan oluşturduğu için, bozuk para büyüklüğündeki bir delikten bile geçebilirim. Omurgasızlar arasında en zeki canlılardan biriyim. Parlak ve ses çıkaran şeylere ilgi duyarım. Labirentlerde yolumu bulabilir, hatta içine konduğum kavanozun kapağını bile açabilirim. Yuvamı deniz kabuklarıyla süslemeyi severim. Çünkü Rabbim bana estetik duygusu da vermiştir.

Benim sekiz kolum vardır. Her kolumda 240 tane vantuz bulunur. Yani toplamda 1920 vantuzum vardır. Bu vantuzlar sadece tutmak için değil, tat almak için de kullanılır. Ne kadar ince bir ölçü, değil mi?

İşte bu da Allah'ın kusursuz yaratışının bir göstergesidir.

Avımı genellikle pusu kurarak yakalarım. Yengeç, midye ve ıstakoz yemeyi severim. Ağzımda, papağan gagasına benzeyen sert bir gaga vardır. Bu gaga sayesinde kabuklu canlıları kolayca kırabilirim. Bunların hepsi Rabbimin bana verdiği birer nimettir.

Boyum bazen 3 santimetre kadar küçük, bazen de 9 metre kadar büyük olabilir. Dış görünüşüm birçok insana "dünya dışı canlı" gibi gelir. Oysa ben de Allah'ın yarattığı sayısız sanat eserlerinden sadece biriyim.

Kollarımdan biri koparsa üzülmem; çünkü Rabbim onu vantuzlarıyla birlikte yeniden yaratır. Tıpkı kertenkelelerin kuyruğu ve denizyıldızlarının kolları gibi...

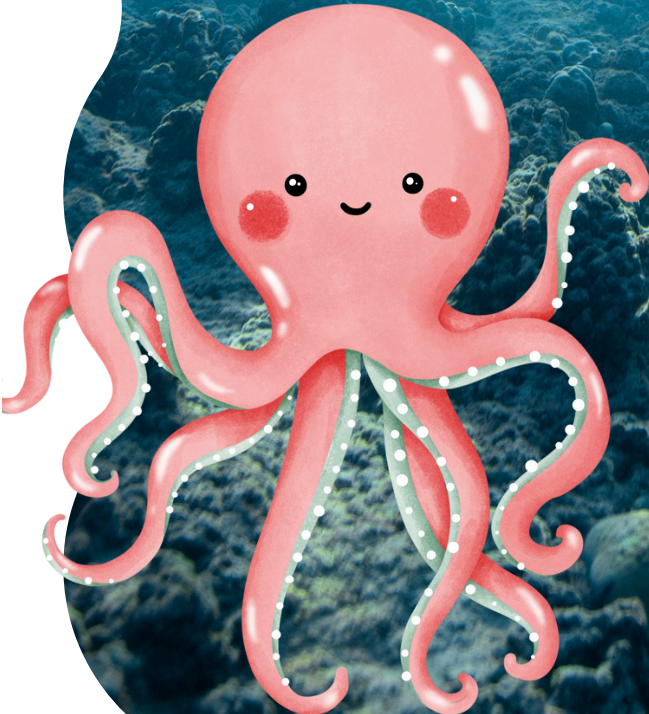
Ben genellikle yalnız yaşarım. Dünyada 300'den fazla ahtapot türü vardır. Hepimizin zehri bulunur; fakat Rabbimin bir hikmeti olarak sadece mavi halkalı ahtapot insanlar için tehlikelidir.

Korktuğumda mürekkep salgılar ve kaybolurum. Bu da bana Allah'ın verdiği korunma yöntemlerinden biridir.

Benim varlığım şunu hatırlatır:

"Allah, her şeyi en güzel şekilde yaratandır."

Beni tanıyan, Rabbimin kudretini ve sanatını biraz daha iyi tanır.

Bir Dua

Ya İlahi! Senin rızan için oruç tuttuk, sana inandık, sana güvendik, senin verdiğin rızıkla iftarımızı açtık, oruçlarımızı ve ibadetlerimizi kabul eyle! Evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedi azabdan kurtuluş olan Ramazan-ı şerifi her türlü sıkıntıdan kurtuluşumuza ve affımıza vesile eyle. Allah'ım! Ya Rab! İslâm'a ve Müslümanlara yardım eyle! Biz aciz kullarını sensiz, sahipsiz, kimsesiz ve çaresiz bırakma!

KAZA NAMAZI TAKİBİ

Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle beraber rükû edin.

-Bakara 43-

Günlük takip
Haftalık takip
Aylık takip

Günlük takip	Haftalık takip	Aylık takip
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		

RAMAZAN AYI

Hedeflerim

1. SEVİYE

- Kur'ân-ı Kerîm 2 Sayfa
- Cevşen 5 Bab
- Risale-i Nur 3 Sayfa
- Zikir 200

2. SEVİYE

- Kur'ân-ı Kerîm 6 Sayfa
- Cevşen 10 Bab
- Risale-i Nur 5 Sayfa
- Zikir 350

3. SEVİYE

- 10 Sayfa Kur'ân-ı Kerim
- 15 Bab Cevşen
- 10 Sayfa Risale-i Nur
- Zikir 500

4. SEVİYE

- Kur'ân-ı Kerim 20 Sayfa
- Cevşen 20 bab
- Risale-i Nur 15 Sayfa
- Zikir 1000

**“Eğer kullar, Ramazan'ın fazîletlerini
bilselerdi, bütün senenin Ramazan olmasını
temennî ederlerdi.”**

(HEYSEMÎ, C. III, SF. 141)

- KİTAPAYRACIADANA
- BOOK_MARK01
- KİTAP AYRACI
- KİTAPAYRACI01
- T.ME/KİTAPAYRACIADANA
- KİTAPAYRACIADANA.COM
- KİTAP AYRACI ADANA
- KİTAP AYRACI RİSALE

BİZİ TAKİP EDİN